

Enkele vragen van de 'clerc' en antwoorden van de meester betreffende het wezen van God, het paradijs, de maagdelijkheid van Maria en de kruisdood van Jezus Christus. Zie voor de Lucidarius ook Wereld in woorden pagina 183 e.v.

**Meester, nu bericht mi des,
wat dinghe dat God selve es?**

God is een substantie sekerlike
altoes wonende in hemelrike,
van soe groter moghentheit
ende van so groter over wijsheit
ende van so groter claerheit
- als ons die Scrijfture wel seit –
dat die inghelen vanden trone,
die woenen inden hemel scone
sijn 7 warf clare int ansichte
dan die zonne mit haren lichte;
nochtan begheren si onversadeliken
te sien Gods ansijn van hemelrike.
Nochtan is dat allegader niet
bider claerheyt die men an Gode siet.
Hi es so scone ende soe clare
dat sire alle bi leven dare
mit groter blijschap sonder verlanc,
en gheen wesen dunct hem lanc
die oyt daer mit Hem hebben ghesijn.
Het en dunct hem niet dan 1 wijlkijn.
Dat doet Gods almachtichede,
die al vervult die hoghe stede.
Onvertallicke glorie sal daer wesen,
nemmere sal mens den leken lesen.

**Noch segt mi, meester, tonser lere:
Waer woent God, Onse Lieve Here?**

Clerc, bi Sijnre groter moghentheit
es Hi in allen steden geleit,
noch is Hi lichamelike
altoes wonende in hemelrike.
Sident dat God, die Here groet,
voer in den hemel na Sine doet
sone quam Hi in dese werelt niet
met sinen lichame, dat besiet.
Mer Sine gracie ende goedertierenhede
die sijn al omme in elken stede
daer die gerechtige mensche es,
des sijt seker ende ghewes,
daer men an roept met herten claer.
Sine ghenaden comen daer,

ist inde zee, ist in vloede,
opt lant of in viers gloede,
altoes is Hi gereet
wiene mint mit herten heet,
hem te helpene ende bi te stane
ende hem niet af te gane.

**Bericht mi, meester, als ic gome,
of God int paradijs plante bome.**

Int paradijs plante Onse Here God
alrehande hout, na Sijn gebod.
Oec seide hire diere niet om en loech
dat God plante inden hove hoech
alder tieren froyt van smake sochte
om dat den man genoeg mochte
bede die sake ende dat op sien.
Inde midde waert van dien
soe plante Hi des levens hout,
dat heeft die cracht ende die gewout
dat het groten vrucht mach geven,
gesonde ende lange leven.
Noch seggen somme boeken meer
datti mach leven emmermer
die dat nutte vander vrucht
die staet ins paradijs lucht
die God oec plante daer binnen,
den boem die quaet ende goet doet kinnen.
Die heeft daer om den naem ontfaen
daer om datter Adaem in heeft misdaen.
Daer is sulc boem, seit die vite,
diere of ate hi ware quite
van honger, van dorste. Nu besie,
daer is sulc boem, seit men mie,
int paradijs, sonder waen,
die alle moetheit doet vergaen.
Daer sijn bome tieghen alle quale
inden paradise geplant wale.
Daer sijn oec 4 rivieren;
hare namen willic u visieren:
Phison of Gangnes heet die een,
diere dore loept herde reen.
Men vint gout in hare sant,
tbeste dat yeman vant.
Gyon of Nylus comt gelopen
doer dat lantschap van Europen.
Dus hieten dander 2 rivieren
Tigris ende Efrates, dus esser viere.
Dicke lopen si doer die aerde
ende doen hem wech hare vaerde.

Dese comen uut sparadijs stat,
also die boken orconden plat.

**Gaf hem enige cleideren God,
als si braken Sijn ghebod?**

Ja hi, beide Yeven ende Adame,
om te decken haren lichame.
Hi gaf hem 2 rocken van beesten velle.
Daer bi verstaen wi, na mijn vertellen:
dit dechsel is van doden dieren,
ende du best sterfelic in allen manieren,
ende al dat van di comen sal,
sal ter doot, groet ende smal.
Doe stac Hise uten paradise,
om dat si aten verboden spise.
7 uren of luttel min
waren si ten paradise in,
maer hadden si Gods gebod gedaen,
si waren daer in bleven, sonder waen.

**Bericht mi, meester, of ghi mi mint,
hoe Maria ontfinc haer kint.**

Clerc, gelijc dat wilenerre
bider cracht van Onsen Here
die droge roede ontfinc watere,
also ontfinc si haers sceppers lede
mit ave den soeten woerde
dat soe vanden ingel hoerde
als hi seide dat si soude
dragen een kint sonder mans scoude.
Mitten worde soe ontfinc
den Gods Sone, dats waer dinc,
in haren gebenediden lichame.
Dat was ons allen grote vrame.
Belokenre dore quam Hi nare,
dit is alle der werelt clare,
ende nam an hare menschelike nature
ende ghinc uut beslotenre dure.
Sonder pine genas si van Hem,
der af ic wel seker ben.
Ende die Gods Sone, onse broeder,
lach 9 maende in Sijnre moeder
in bekennessen dat Hi die 9 coren
wilde verlossen die waren verloren
mit salige zielen ende mit sconen
ende bringen in den hogen trone.
Ter minnacht quam Hi ter werelt in
om te verclaren smenschen sin,

die in die deemsterheden verdoelde
ende in die zwaren sonden vermoelde.
Maer Sijn moeder, die suver maecht,
heefter ons aflaet af bejaecht.

**Waer omme starf Hi ant hout,
Die Here die quite onse scout?**

Clerc, om dat Hi verlossen wilde
die lagen ins duvels gewilde,
die biden houte waren verloren
ende moesten dogen der hellen toren,
om dat Adaem inden appel beet,
daer noch die duvel fel ende wreet
tonswaert draecht groten nijt
om dat wi lagen in sijn bijt
ende mitten cruce sijn ondregen
daer God, Onse Here, an was geslegen.
Dat cruce was van houte viere.
Dat dede God in dier maniere
datti mitten cruce die 4 hoeken
der werelt wilde besøeken
wie dat Sine vriende waren
enden hem Sine doot openbaren,
dat si souden pensen om die smerte
her leven dore, mit goeder herten.

Bron: N. Klunder, *Lucidarius. De Middelnederlandse Lucidarius-teksten en hun relatie tot de Europese traditie*. Amsterdam 2005, 385-407.